



SORTIR DU SANS-ABRISME

Activiteitenverslag 2022

We blijven vastberaden om dakloosheid en kwetsbaarheid weg te werken. Daar zullen de crisissen geen afbreuk aan doen!



“Wanneer je een boek leest en dakloos bent, merken de mensen je sneller op”

Inhoud

- 4 Het eerste dagopvangcentrum door en voor vrouwen
- 6 Brand in ons Opvanghuis in Jumet
- 8 Een nieuw opvanghuis en een Kringloopwinkel
- 10 Focus op de voedselinzameling
- 11 Kerncijfers & rekeningen



't Eilandje is lid van de VEF. Dat betekent dat de schenkers, de vrijwilligers en medewerkers ten minste elk jaar informatie krijgen over het gebruik van de ingezamelde gelden.

Met de financiële steun van



COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

Ons activiteitenverslagen de volledige jaarrekeningen staan op onze website : www.ilot.be.



Redactie: Ariane Dierickx, Lina Fiandaca, Jérémie Mercier et Thibault Conrotte
Lay out: Zeppoz, Hugo Gielen
Druk: The Mailing Factory

2022 : Tussen crisissen en sociale vernieuwingen

“Mijn huisbaas heeft mij met mijn twee kinderen uit ons appartement gezet. Financieel kon ik niet meer volgen...”. Dat zijn de woorden van Julie*, jonge mama van 24 jaar, toen ze in ons Opvanghuis voor vrouwen en gezinnen aankwam.

Haar pijnlijk verhaal is een triestige illustratie van de ravages die zijn veroorzaakt door de diverse crisissen die zoveel gezinnen keihard hebben geraakt in 2022.

Julie* heeft twee kinderen: Rose* en Léo*, een tweeling van zes jaar. Doordat ze van haar gewelddadige partner gescheiden is, moest de jonge vrouw alleen voor alles instaan. Met haar loon als gezinshulp kon ze de stijgende energieprijzen en het duurdere leven in het algemeen niet meer opvangen.

Uiteindelijk werd Julie uit haar appartement gezet. Het gezin stond op straat, in het midden van de winter.

De energiecrisis heeft ons allemaal getroffen. Zowel de mensen die we begeleiden als onze structuur. Bij 't Eilandje moeten we het hoofd bieden aan kosten, energierekeningen en loonkosten die door het dak gaan, zonder dat die stijgingen gecompenseerd worden door overheidssteun. Nochtans zijn de taken die ons team elk dag opnieuw uitvoert, van openbaar nut.

Ik ga niet rond de pot draaien: **onze financiële leefbaarheid is in het gedrang**. En een ongeluk komt nooit alleen: In mei 2022 was er, zoals u weet, een verwoestende brand in ons Opvanghuis voor mannen in Jumet (meer details staan verder in dit verslag).

Onze teams blijven vastberaden; daar zullen de crisissen geen afbreuk aan doen! Integendeel, onze werknemers hebben hun inspanningen verdubbeld waardoor in 2022 grote projecten op te starten: eerst, in september, de opening van het vierde **Opvanghuis van 't Eilandje in Marchienne-au-Pont** en de belendende **Kringloopwinkel**.

Door dit dubbelproject concreet te maken kunnen we enerzijds onze taken voor noodopvang en psychosociale begeleiding van daklozen voortzetten en anderzijds een echt project van sociale en circulaire economie realiseren.

Ten tweede, dankzij het volhardend werk van de teams van 't Eilandje gaan we ons **Dagopvangcentrum voor vrouwen** kunnen openen, het eerste van zijn soort in België. Dit laagdrempelige en niet-gemengde initiatief, dat door en voor vrouwen is uitgewerkt, wil een safe space en een rustplaats bieden voor vrouwen die rondlopen en in een zeer kwetsbare situatie verkeren.

Met die blijvende nieuwe structuren toont 't Eilandje ook dat **het kan innoveren** en bevestigt het zijn verankering op het terrein. Onze projecten voor sociale vernieuwing en ruimer gezien al onze acties stellen nieuwe modellen voor om **doeltreffend tegen dakloosheid en extreme armoede te strijden**.

Dank aan u, die onze werking heeft blijven steunen toen de crisis op zijn dieptepunt was. **Dank u** van ganser harte om ons de middelen te geven om blijvend te strijden voor een steeds meer egalitaire maatschappij. Op de volgende bladzijden leest u hoezeer uw steun het verschil maakt.

Met al mijn erkentelijkheid,



Ariane Dierickx,
Algemeen Directrice van 't Eilandje

Het eerste door en voor vrouwen

Dankzij het hardnekkig werk van de teams van 't Eilandje in de loop van 2022, zullen we in 2023 ons Dagopvangcentrum voor vrouwen kunnen openen.

Dit centrum is exclusief voor vrouwen die dakloos zijn of dreigen het te worden, en alle teamleden zijn vrouwen. Het wil een safe space zijn, een plaats waar vrouwen in een zeer kwetsbare situatie even tot rust kunnen komen. In die fase zal het ongeveer 60 vrouwen kunnen opvangen; zodra het Dagopvangcentrum naar een ruimere locatie verhuist, zullen dat er meer zijn.

Het belang van een niet-gemengde opvang

Het is een feit: op straat zijn vrouwen het slachtoffer van diverse vormen van geweld, inzonderheid seksueel geweld.

Om aan hun dringende noden tegemoet te komen (eten, rusten, een douche kunnen nemen, enz.), moeten ze over een plaats beschikken waar ze zich veilig voelen, waar ze in de eerste plaats veilig zijn voor de gevaren van de straat.

Deze pauze is ook nodig om daarna weer recht te veren en een nieuw levensproject op te zetten (hun rechten opnieuw doen gelden, een woning vinden, een opleiding volgen of een nieuwe job vinden, enz.). Dankzij onze psychosociale begeleiding, kunnen die vrouwen een gepersonaliseerde hulp krijgen die hun traject en hun ritme respecteert.

Dit vernieuwende project is ontstaan vanuit een dubbele vaststelling: het aantal vrouwen dat geen of een slechte woning heeft, wordt zwaar onderschat en het aanbod aan diensten is niet aan hen aangepast, hoewel zij net meer geweld en discriminatie ervaren dan mannen.

Vanuit de sector en met de hulp van een groep ervaringsdeskundigen hadden we een reeks aanbevelingen geformuleerd om waardige en blijvende oplossingen uit te werken die aan de noden en verwachtingen van vrouwen tegemoet komen. De opening van een Dagopvangcentrum door en voor vrouwen weldra is daar één van.



In lijn met onze waarden is dit centrum gebaseerd op de participatie van de gebruiksters om het project uit te bouwen en is het gerust op hun ontvoogding. Dankzij een opleiding van het team over gendergeweld of over al wat met vrouwenrechten samenhangt, is het een plaats waar vrouwen zich veilig kunnen voelen en waar hun ervaringen ten volle erkend en benut worden.

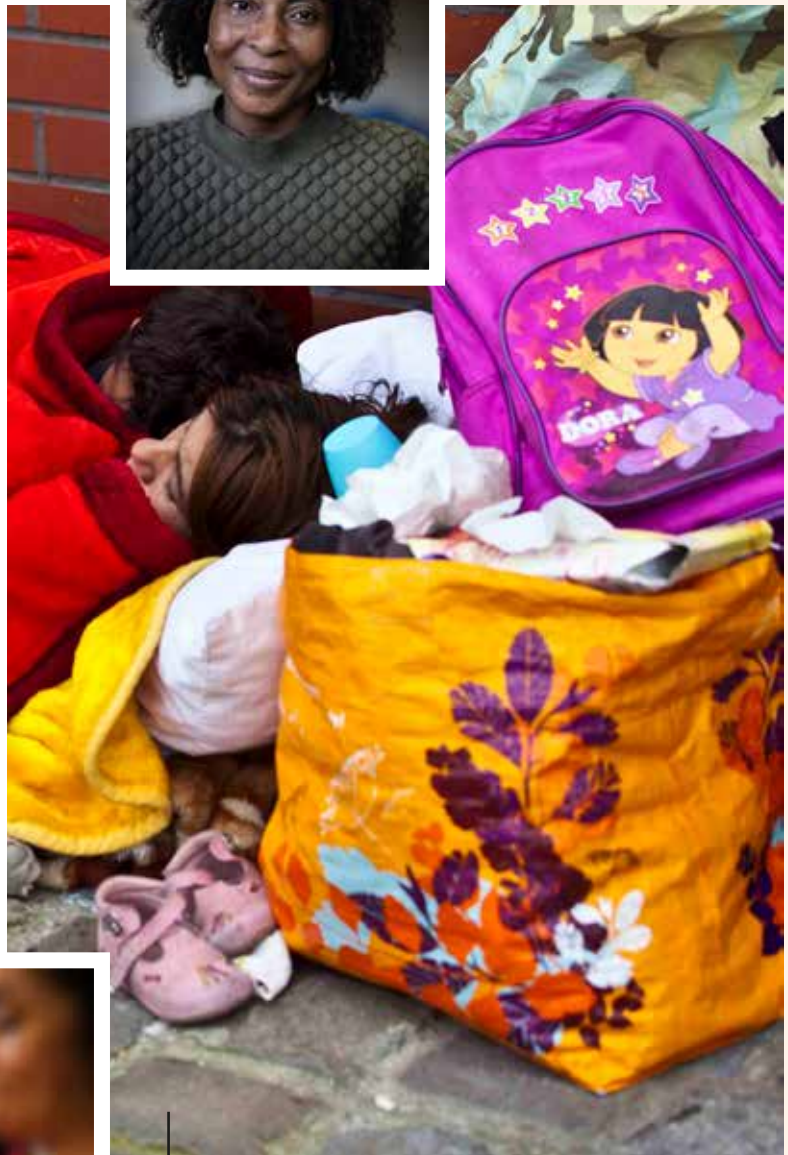
Deze nieuwe structuur zal ook een weerslag hebben op de kinderen, die volgens de statistieken iets meer dan 20% van de daklozen vormen. We weten dat dakloze vrouwen vaak hun kinderen bij zich hebben waarover ze de hoede hebben.

Door met de moeders aan de slag te gaan, vermijden we dat kansarmoede op de volgende generatie overgaat en dat die kinderen later op hun beurt dakloze of kwetsbare volwassenen worden.

Dagopvangcentrum



De vaststelling is onverbiddelijk: armoede treft vrouwen harder dan mannen, om diverse redenen: de loonkloof tussen mannen en vrouwen, in meer dan 50% van de eenoudergezinnen is die ouder een vrouw, ongelijkheid in pensioenen, enz.



't Eilandje vangt veel vrouwen op die diverse vormen van geweld hebben ondergaan.

Het Dagcentrum voor vrouwen zal ook een *safe space* en een rustpunt zijn voor de kinderen die op straat leven.

Brand in ons Opvanghuis ex-bewoner: Christophe*, verscheidene

In mei 2022 is er brand uitgebroken in ons Opvanghuis voor mannen in Jumet. Het vuur heeft de verdiepingen van het gebouw verwoest. En zo de bewoners en de teamleden in gevaar gebracht. Gelukkig werd niemand gewond.

Toch werden drie bewoners bevangen door de rook en naar de Spoed overgebracht.

Die verschrikkelijke gebeurtenis was een echt drama want het vuur heeft niet enkel materiële schade berokkend, het maakte ook dat onze 24 bewoners hun onderdak en de stabiliteit die ze net opnieuw hadden teruggevonden, kwijt waren.

Deze gedwongen onderbreking van de psychosociale begeleiding die ze genoten, beëindigde abrupt de uitwerking van hun nieuwe levenstraject en stortte hen opnieuw in een totale onzekerheid en instabiliteit, zowel materieel en administratief als psychologisch en sociaal.

Door 'de capaciteit op te rekken' van onze Opvanghuizen van Marchienne-au-Pont en Brussel-stad, hebben we de 24 mannen die opnieuw dakloos waren geworden, dringend onderdak kunnen bieden. De andere bewoners werden naar partners van 't Eilandje of naar noodopvanghuizen doorverwezen.

Het vereiste aanzienlijke renovaties om de 24 kamers en de gemeenschappelijke ruimte van dat Opvanghuis opnieuw in gebruik te kunnen nemen. Het hele team heeft de mouwen opgestroopt om op 24 mei 2023, samen met alle mensen en organisaties die ons hebben geholpen, ons Opvanghuis te kunnen heropenen.

“Wanneer je je gewoontes hebt, is het echt heel heftig om je huis te zien afbranden.”

Christophe*, 38 jaar, werd in ons Opvanghuis van Marchienne-au-Pont terecht na de brand. Net zoals de andere slachtoffers van dit tragische ongeval, doet hij zijn verhaal.

In de uren na de brand was Christophe radeloos.
“Wanneer je je gewoontes hebt, is het echt heel heftig om je huis te zien afbranden. Ik was totaal verloren. 't Eilandje

heeft me aangeboden om met een psycholoog te spreken en dat heeft me deugd gedaan.”

Christophe had acht maanden op straat geleefd voor hij in het Opvanghuis van Jumet was aanbeland. Hij had een moeilijke scheiding achter de rug en is - zoals hij het zelf benoemt - kopje onder gegaan.

“Op straat is elke dag een strijd. 's Avonds val je in slaap, je weet niet of je nog wakker gaat worden. Toen ik in 't Eilandje ben aangekomen, moest ik die eerste nachten echt opnieuw leren om in een bed en 'opgesloten' te slapen, om het zo maar te zeggen.

Als je lang buiten hebt geslapen, is dat in het begin niet eenvoudig. Maar langzaam aan heb ik het fijne gevoel teruggevonden om goed te slapen.”

De brand heeft de dynamiek van Christophes wederopbouw afgeremd. Het heeft hem tijd gekost om zijn angst een plaats te geven en om de stappen die hij had opgestart, weer op te nemen.

Christophe, die begeleid wordt door de S.Ac.A.Do, onze dienst Thuisbegeleiding voor ex-bewoners:
“Ik had schrik om alleen te staan, maar 't Eilandje heeft me niet losgelaten.”

't Eilandje heeft twee diensten voor Thuisbegeleiding (S.Ac.A.Do), één in de regio Charleroi en één in Brussel, die de die tijdens het verblijf in een Opvanghuis was opgestart, voortzetten. Ze werken op dezelfde domeinen: de administratie op orde brengen, budgetbegeleiding, maatschappelijke hulp, opnieuw een sociaal netwerk uitbouwen, enz.

Ondertussen woont Christophe al zeven maanden zelfstandig in zijn nieuwe woning. Elke week neemt hij contact met Christelle*, onze maatschappelijk assistente met wie hij een vertrouwensband heeft opgebouwd. Soms roept hij 'gewoon zomaar', zoals hij dat met een glimlacht zegt.

in Jumet. “Ik ben bijna vrienden verloren.”



“Zondag kwam ik terug. Het hek van het Opvanghuis was dicht en ik zag dat het gebouw was afgebrand.”

Christophe*, 38 jaar, ex-bewoner



Door de brand waren er zware renovatiewerken nodig in het Opvanghuis van Jumet. Teamleden hebben hun computer tijdelijk ingeruild voor een werkbroek.



© L'ilot ASBL



Een nieuw Opvanghuis en een

“Als ik niet in ‘t Eilandje was, zou ik zeker en vast op straat zitten. Of misschien dood zijn.”

Lucas*, 19 jaar, bewoner van het Opvanghuis in Marchienne-au-Pont en vrijwilliger in de Kringloopwinkel

Op 29 september 2022 hebben we onze vierde Opvanghuis en de belendende Kringloopwinkel geopend in de Rue de Beaumont 344 in Marchienne-au-Pont.

Na acht maanden werking, is de feedback super enthousiast. Zoals het inspirerende verhaal van Lucas*. Deze jongeman van 19 jaar doolde rond en sliep op straat, maar verblijft sinds zes maanden in ons Opvanghuis. Hij was bereid om zijn verhaal te delen.

“Het meeste deel van de tijd zat ik op een paal, op een zichtbare plaats vlakbij appartementen en huizen. Ik probeerde mijn spieren zo goed mogelijk te laten rusten. ‘s Nachts deed ik micro-slaapjes, ik sliep nooit echt diep. Ik was altijd op mijn hoede. Overdag wandelde ik ontzettend veel om geen doelwit te worden.”

Vanaf zijn 12 werd Lucas in een instelling geplaatst. “Ik ben verscheidene keren weggelopen. In heb in de Noodopvang gezeten. Het leven op straat was echt een hel. Ik begon een plaats te zoeken waar ik gerust zou zitten en heb het Opvanghuis van ‘t Eilandje in Marchienne gevonden.”

Elk van de drie opvangtehuizen van ‘t Eilandje is het huis in Marchienne-au-Pont ‘op mensenmaat’, waar we de opvangcapaciteit bewust beperkt houden (momenteel 12 plaatsen) om het welzijn en de geborgenheid van de bewoners te behouden.

Dankzij de psychosociale begeleiding van ons multidisciplinair team, is Lucas opnieuw naar een psychologe gegaan om hem te helpen met zijn angststoornis en zijn aandachtsstoornis (ADD, Attention Deficit Disorder). Met een vroegtijdige opsporing van deze aandoeningen en een gepaste opvolging tijdens de kinder- en jeugd jaren, zou zijn risico op schooluitval zeker kleiner geweest zijn.

Want Lucas is niet verder geraakt dan het 3de middelbaar. Op school werd hij altijd afgeschilderd als een leerling die zich niet aan de regels kon houden.

Bij zijn aankomst in ons Opvanghuis had hij geen project en gewoon al bij het praten over zijn toekomst, kreeg hij angstaanvallen.

Daarom kijkt het maatschappelijk werk in onze tijdelijke opvanghuizen altijd op lange termijn. Mensen die er verblijven, moeten eerst hun situatie op orde krijgen voor ze zelfstandig wonen kunnen overwegen. Onze Opvanghuizen bieden negen maanden verblijf, met de mogelijkheid om dat te verlengen als de situatie dat rechtvaardigt.

“In de Kringloopwinkel is er altijd wel iets te doen.”

Aan de mannen die in deze huizen worden opgevangen, zoals Lucas, en die bij hun aankomst geen precies idee hebben van wat ze willen, bieden we aan om in de Kringloopwinkel te werken. De Bewoners zijn vragende partij voor dat werk, ze zetten zich er voluit in.

“Er is altijd wel iets te doen: de inkomende giften sorteren, meubelen herstellen, de artikelen uitstellen, de klanten bedienen. Ik heb er geen tijd om me te vervelen.” Lucas is gemotiveerd.

De Kringloopwinkel is echt een project van sociale & circulaire economie: het bevordert de recuperatie, herstelling en verkoop van diverse voorwerpen. Meubelen, elektrische huishoudapparaten, kleding, boeken en allerlei voorwerpen van vrijgevege schenkers, die dan door de vrijwilligers worden gesorteerd.

“Aanvankelijk moest ik het vaatwerk, porselein en schemerlampen sorteren. Na een aantal weken wilde ik graag van post veranderen. Ik heb daar over gesproken met de verantwoordelijke van de Kringloopwinkel en Pascal, een andere bewoner, heeft me voorgesteld om met hem mee naar de werkplaats te gaan.*

Gisteren heeft hij me getoond hoe ik een broodrooster kan herstellen. Die had een mechanisch probleem: de korf voor de boterhammen zat klem. Men een kleine, platte tang konden we dat herstellen zodat de korf weer op en neer kan.”

Die ervaring gaf Lucas zin om weer naar school te gaan en elektromechanica te studeren.

“Hier bij ‘t Eilandje neemt men mij zoals ik ben. Ik voel me goed en ik ga niet ‘out of control’. “Als ik niet in ‘t Eilandje was, zou ik zeker en vast op straat zitten. Of misschien dood zijn.”

Kringloopwinkel



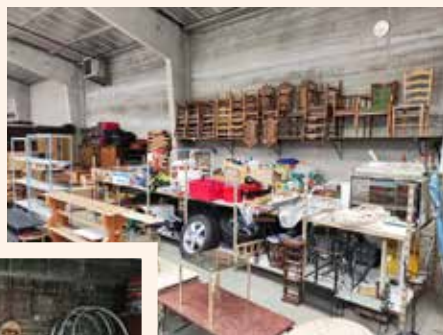
Wenst u iets te schenken aan de Kringloopwinkel?

Alle meubelen, elektrische huishoudapparaten, decoratie, kleding en boeken die in goede staat zijn, zijn welkom. Zo steunt u een uniek sociaal project.

Contact met de Kringloopwinkel:

- Rue de Beaumont, 344 - 6030 Jumet
- recyclerie@ilot.be
- 071/ 51.70.63

Dankzij zijn werk in het atelier met Pascal*, een andere bewoner, heeft Lucas besloten om weer naar school te gaan en elektromechanica te studeren



Foto's © 't Eilandje vzw

Voedselinzameling

Gezonde voeding: elk jaar worden 40 000 maaltijden bereid en uitgedeeld

Als het loutere feit dat je 's morgens je ogen opent al een overwinning is, dan spreken we niet over leven maar over overleven. De mannen en vrouwen die indutten na het vallen van de nacht, weten niet of ze 's morgens nog wakker gaan worden.

In die context van overleven, is hun eerste bekommernis om iets te eten te vinden. Een van de kenmerken van het leven op straat is dat je moeilijk aan eten raakt, zeker niet aan gezond en evenwichtig eten.

Daarom is de preventie van ondervoeding en van voedingstekorten bij daklozen een fundamentele doelstelling.

Bij 't Eilandje hebben we gezonde voeding als prioriteit opgenomen. Voeding maakt een wezenlijk deel uit van de begeleiding die we bieden aan de vrouwen, mannen en kinderen die bij ons aankloppen en aan wie we een concrete en directe hulp willen bieden.

De krachtlijn 'gezonde voeding' omvat een grootschalige inzameling voor al onze diensten maar ook voor onze partners, want een deel van de ingezamelde voedingswaren wordt verspreid via andere verenigingen die met zeer kwetsbare doelgroepen werken.

De cijfers geven een beeld van de omvang van dit werk: dankzij onze inzameling en onze participatieve moestuin, worden elk jaar, alleen al bij de diensten van 't Eilandje, 40 000 maaltijden bereid en verdeeld. Dat is meer dan 100 maaltijden per dag!

Doordachte en uitgewerkte maaltijden die oog hebben voor de voedingswaarde van elk gerecht dat we aan de gebruikers van onze diensten voorschotelen.

Want het is een realiteit: de maaltijden die op straat of in de helpcentra voor mensen in een kwetsbare situatie worden aangeboden, zijn niet altijd evenwichtig.

Werken aan gezonde voeding verbetert dus ook de levensverwachting van daklozen. Momenteel heeft een dakloze een gemiddelde levensverwachting van 45 jaar. De gemiddelde levensverwachting bij geboorte is in België 81 jaar. Het verschil is ontzettend!

Concreet focussen onze acties inzake gezonde voeding op de volgende aandachtspunten:

- We bereiden maaltijden in onze diensten met een bewustzijn van hun milieu-kost en van hun dieetwaarde;
- We bereiden maaltijden voor de solidaire hapkar van de "Ralliement des fourchettes";
- We onderhouden een moestuin en bijenkorven in Jumet;
- We zamelen op regelmatige basis voedsel bij onze partners;
 - dat daarna binnen alle diensten van 't Eilandje wordt verdeeld;
 - en met de allerzwaksten wordt gedeeld via partnerorganisaties: *La Rencontre, La Porte Verte, de Sœurs de Mère Theresa, de Restos du Cœur en Feed the Culture.*



Kerncijfers van de activiteit

1.171

Begeleide personen,
waarvan



319 **36** **1.358**

vrouwen kinderen mannen

11

Begeleidingsdiensten

1

Dagopvang-
centrum

4

Opvangtehuizen

2

Projecten voor
sociale economie

1

Cel Woningen
zoeken en creëren
(CCL)

2

de dienst
Thuisbegeleiding(
S.Ac.A.Do)

1

dienst
Move-In (SIL)

20.311

Overnachtingen in
een opvanghuis

74

Mensen die opnieuw
een woning hebben

20

Mensen die een
vooropleiding

40.000

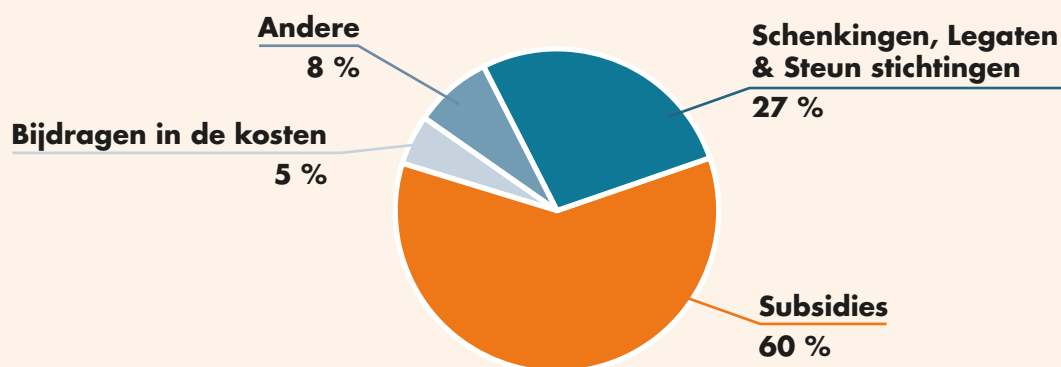
Maaltijden
uitgedeeld

135

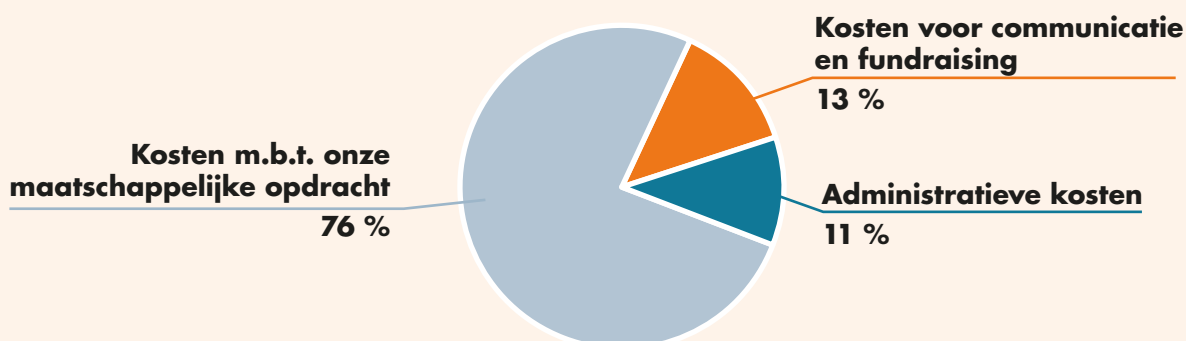
Ton voeding
ingezameld

Rekeningen & resultaten

Opbrengsten 2022



Uitgaven 2022



Elke man, elke vrouw of elk kind dat 't Eilandje van de straat kan halen is een overwinning in de strijd tegen dakloosheid en grote armoede. Dankzij het onverdroten werk van onze medewerkers, maar ook danksij de vrijwilligers, dringt 't Eilandje dakloosheid overal in Brussel en in Wallonië terug.

Onze diensten zijn 365 dagen per jaar open en zijn opgebouwd rond 5 krachtlijnen: noodopvang, tijdelijk verblijf, opleiding & werkgelegenheid, huisvesting en gezonde voeding.



www.ilot.be

info@ilot.be • 02 537 20 41

Kerkstraat 73 • 1060 Brussel

BE33 0017 2892 2946

BTW: BE 0409 835 193

